

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Olgy Stránské a soudců JUDr. Milana Podhrázkého a JUDr. Věry Šimůnkové ve věci žalobkyně: **prap. L. Č.**, nar. x, bytem x, doručovací adresa: x, proti žalovanému: **Ministerstvo obrany ČR**, Sekce podpory Ministerstva obrany ČR, odbor pro právní zastupování, se sídlem Vítězné nám. 5, 160 00 Praha 6, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 4. 2014, č. j. 389-2/2014-3416, o náhradě škody,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 4. 2014, č. j. 389-2/2014-3416 a rozhodnutí velitele Sil podpory ze dne 30. 8. 2013 č. j. 177-15-22-19/2011-2280, **se z r u š u j í** a věc se **v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobkyni do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení částku **3.000,- Kč**.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se domáhala zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí velitele Sil podpory ze dne 30. 8. 2013, č. j. 177-15-22-19/2011-2280, kterým bylo žalobkyni uloženo zaplatit částku 7.000,- Kč z důvodu její odpovědnosti za škodu, která vznikla v souvislosti se zrušením její řádné dovolené v roce 2011.

Žalobkyně uvedla, že z ustanovení § 33 odst. 4 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vojácích“), plyne, že pouze a jen vyžaduje-li to důležitý zájem služby, může náčelník změnit žalobkyni původní určený nástup dovolené nebo ji z dovolené odvolat; výkladem lze tak dovodit, že za změnu původního

určeného nástupu dovolené se považuje také její celé zrušení. Pokud v rámci důležitého zájmu služby dojde ke zrušení původního určeného nástupu na dovolenou, má žalobkyně ex lege nárok na náhradu nákladů, které jí tím vznikly. K tomu dodala, že samotné uhrazení nákladů vojákově v souladu s § 33 odst. 4 zákona o vojácích z povolání, které mu vznikly zrušením nástupu řádné dovolené, tj. prokazatelně a objektivně v důležitém zájmu služby, není škodní událostí, ale legálním opatřením, které vyplývá přímo z právní úpravy. Vyplacené náklady nepředstavují žádnou škodu, kterou by bylo nutné objasňovat, neboť tento výdaj nijak nesplňuje definici škody jako majetkové újmy způsobené zaviněným porušením povinností.

Dále uvedla, že rozhodnutím velitele o náhradě nákladů za zrušenou dovolenou ze dne 11. 4. 2011, č. j. 128/2011-2454, jí byla přiznána náhrada nákladů na zrušenou dovolenou, která jí přísluší podle ustanovení § 112 zákona o vojácích, a to v plné výši, což je 14.256 Kč, protože ČR-Ministerstvo obrany odpovídá za škodu způsobenou vojákově při výkonu služby, v přímé souvislosti s ním nebo pro výkon služby porušením právní povinnosti. Toto rozhodnutí, které nabylo materiální právní moci, nikdy nebylo zrušeno, a proto je závazné vůči všem orgánům. Rovněž uvedla, že pokud již jednou bylo rozhodnuto, že stát je povinen uhradit jí náhradu vzniklých nákladů, nelze pro překážku rei iudicatae, resp. ne bis in idem, o této povinnosti státu rozhodovat znovu.

Žalobkyně rovněž namítla, že opakovaně vznášela požadavek na předložení správního spisu sp. zn. 337/2011-2280, nikdy však jí nebylo umožněno do něj nahlédnout. Namítla, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, což plyne již z odůvodnění samotného, ve kterém žalovaný výslovně uvedl, že nevypořádal všechny odvolací důvody a poukázala na to, že napadené rozhodnutí nijak nezdůvodňuje, proč je žalobkyně spoluodpovědná za škodu právě ze 49 %.

Závěrem navrhla, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil.

Žalovaný ve svém vyjádření plně odkázal na napadené rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby.

Ze správního spisu zjistil soud následující skutečnosti:

Rozkazem č. 43/2010 náčelníka VZ 2454 Prostějov ze dne 7. 10. 2010 byla žalobkyni udělena řádná dovolená v době od 8. 11. 2010 do 14. 11. 2010. Po tomto řádném udělení dovolené žalobkyně pro svou matku a sebe objednala v Karlových Varech na dobu své dovolené rekreační pobyt. Rozkazem č. 46/2010 náčelníka VZ 2454 Prostějov ze dne 21. 10. 2010 bylo žalobkyni uděleno 88 hodin náhradního volna na dny 25. 10. - 27. 10., 2. 11. - 4. 11. po 8,5 hod., 8. 11. - 3 hod. a 10. 11. - 11. 11., 15. 11. a 18. 11. 2010 po 8,5 hod. za práci přesčas. Zároveň bylo žalobkyni nařízeno konat službu 28. 10., 5. 11., 8. 11. (v délce 5,5 hod.), 12. 11., 16. 11. a 19. 11. 2010. Dále pak bylo nařízeno v rozkaze č. 43/2010 škrknout řádnou dovolenou žalobkyni v celém rozsahu. Se zrušením řádné dovolené vznikly žalobkyni finanční náklady ve výši 14.256,- Kč (stornoplatek za zrušení rekreačního zájezdu), k jejichž náhradě se obrátila 16. 11. 2010 písemně vůči nadřízenému. Vzhledem k jeho nečinnosti se dne 27. 12. 2010 obrátila na nadřízený služební orgán. Za účelem prověření a vyřízení této věci byla nadřízeným služebním orgánem určena komise. Komise konstatovala, že uplatněný nárok žalobkyně vzniklý v souvislosti s neoprávněným zrušením čerpání udělené řádné dovolené je oprávněný. Dále pak komise doporučila uznat odpovědnost nadřízeného za způsobenou škodu žalobkyni v souvislosti s výkonem služby. Nadřízený

orgán na doporučení komise rozhodl, že žalobkyní uplatněný nárok na finanční náhradu ve výši 14.256,- Kč je v plném rozsahu oprávněný, a bylo velitelsky nařízeno okamžitě zjednat nápravu daného stavu a neprodleně žalobkyni uplatněný finanční nárok uhradit. V reakci na proběhlou kontrolu Inspekce ministra obrany dospěl nadřízený služební orgán k závěru, že žalobkyní uplatněný nárok na finanční náhradu ve výši 14.256,- Kč je neoprávněný a tudíž jí neměl být vyplacen. Současně byla vyzvána, aby přijatou finanční náhradu ve výši 14.256,- Kč jako bezdůvodné obohacení vydala. Protože ze strany žalobkyně k vydání bezdůvodného obohacení nedošlo, byla ustanovena komise za účelem objasnění škody. Komise konstatovala, že za danou vzniklou škodu odpovídá plně žalobkyně. Protože se žalobkyně se závěry této komise neztotožnila, bylo s ní z moci úřední zahájeno správní řízení o náhradě škody, která státu vznikla tím, že jí dříve vyplatil finanční náhradu ve výši 14.256,- Kč.

Dne 9. 11. 2012 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí, kterým uložil žalobkyni uhradit vzniklou škodu ve výši 14.526,- Kč. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, o kterém žalovaný rozhodl dne 8. 2. 2013 tak, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Dne 30. 8. 2013 vydal správní orgán stupně další rozhodnutí, kterým uložil žalobkyni uhradit část vzniklé škody ve výši 7.000,- Kč. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žalobkyně při jednání dne 22. 10. 2010, a ani při žádné jiné příležitosti, neuvědomila nadřízeného o tom, že v době řádné dovolené, která byla zrušena, má na dny 8. 11. - 14. 11. 2010 u CK S. s.r.o. objednaná a zaplacená wellness pobyt v Karlových Varech, který bude muset odřeknout a v důsledku tohoto odřeknutí jí hrozí vznik škody - finanční ztráta ve výši storno poplatku. V rámci objasňování bylo nepochybně prokázáno, že při rozhodování o zrušení její dovolené dne 22. 10. 2010 nebyla na svých právech nijak omezena a upozornit na hrozící škodu mohla ihned, nebo následně kdykoliv od chvíle, kdy se o zrušení řádné dovolené dozvěděla, což neučinila. Tímto svým jednáním nesplnila povinnost, stanovenou § 48 odst. 1 písm. d) zákona o vojácích, ohlásit svému nadřízenému závady, nedostatky, které ztěžují výkon služby a hrozící škodu, ačkoliv jejím splněním mohla vzniku škody své osobě a následně i státu účinně a včas zabránit a je odpovědná podle § 103, s použitím § 107 odst. 2 a 3 zákona o vojácích, za podíl na objasňované škodě v rozsahu 49 %, tj. za částku 7.000,- Kč.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil. V odůvodnění uvedl, že pokud správní orgán prvního stupně při druhém rozhodování dospěl k závěru o odpovědnosti za škodu v rozsahu 49%, ani zdaleka nevyužil možnosti stanovit vyšší míru jejího zavinění. Žalovaný tedy konstatoval, že považuje stanovení rozsahu odpovědnosti tak, jak bylo uvedeno v přezkoumávaném rozhodnutí, za odpovídající zjištěným skutečnostem. Dále uvedl, že pokud by pro zrušení dovolené žalobkyni byl dán důležitý zájem služby (§ 33 odst. 4 zákona o vojácích) nejednalo by se vůbec o škodu, protože samotné uhrazení nákladů nelze bez dalšího považovat za škodnou událost; na tom by nic nezměnil ani fakt, že žalobkyně neupozornila nadřízeného na zaplacenou rekreaci; protože ale v daném případě uvedená podmínka splněna nebyla, vyplacenou náhradu je nutné za škodu považovat a je tedy možné požadovat po žalobkyni spoluúčast z titulu porušení prevenční povinnosti. Konečně žalovaný uvedl, že rozbor 45 odvolacích důvodů a reakce na každý z nich jednotlivě by byla nejen kontraproduktivní, ale i fakticky nemožná a vyslovil obecný názor, že řada odvolacích důvodů je nesrozumitelných, řada zavádějících, zkreslujících i účelových. Vypořádat se s nimi jednotlivě by vyžadovalo u každého z nich uvést jejich nesprávnosti či protiargumenty či uvádět věci na pravou míru, a to s příslušnými odkazy na spisovou dokumentaci. Navíc by tento postup dle žalovaného nepřinesl do řešení věci žádnou zásadnější změnu.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Při přezkoumání rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že žaloba je důvodná.

Úvodem soud poznamenává, že jedním ze základních aspektů plynoucích z práva na účastenství ve správním řízení je právo na to, aby se správní organ vypořádal se všemi námitkami, které účastník vznese – to platí jak v řízení prvostupňovém, tak v řízení odvolacím. NSS v rozhodnutí sp. zn. 9 As 88/2008 uvedl, že *„Je vhodné na tomto místě zdůraznit, že procesní práva žalobce v sobě zahrnují i právo na to, aby se správní orgány s jejich námitkami i odvolacemi důvody řádně vypořádaly; jinak by procesní právo účasti v řízení bylo zcela „holé“ a čistě formální, a bylo by tak okleštěno do té míry, že by se stalo vyprázdněným pojmem“*. Pokud se správní orgán nevypořádá se všemi námitkami vznesenými účastníkem, zakládá to důvod pro zrušení jeho rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí, jak dokládá ustálená judikatura z různých oblastí správního soudnictví (např. rozhodnutí NSS sp. zn. 7 Afs 116/2009, sp. zn. 6 Ads 99/2011 nebo sp. zn. 3 As 51/2007). Své povinnosti se správní orgán nemůže zprostit poukazem na neefektivitu takového postupu. Soud zdůrazňuje, že žalovaný byl povinen vypořádat všechny odvolací námitky bez ohledu na svůj názor na jejich důvodnost (vyjma námitek nesrozumitelných či zjevně se nevztahujících k projednávané věci), což však v projednávané věci neučinil. Pokud měl žalovaný za to, že některé odvolací námitky žalobkyně jsou nesrozumitelné (a tedy nevypořadatelné) nebo zjevně irelevantní, měl uvést, které z odvolacích námitek takto hodnotí a nikoliv se spokojit s výše citovaným paušálním (a zcela nekonkrétním) hodnocením.

Soud zároveň shledal, že výše uvedené pochybení žalovaného brání přezkumu napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů, jelikož na některé námitky, které byly zároveň i body odvolacími, není v napadeném rozhodnutí nijak reagováno. Žalobkyně totiž uvedla, že rozhodnutím velitele o náhradě nákladů za zrušenou dovolenou ze dne 11. 4. 2011 č. j. 128/2011-2454, jí byla přiznána náhrada nákladů na zrušenou dovolenou, přičemž toto rozhodnutí nebylo nikdy zrušeno a je tak závazné vůči všem orgánům. Žalovaný se však touto argumentací nijak nezabýval a jeho rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné pro nedostatečné odůvodnění. Další námitkou, kterou žalobkyně vznesla a kterou nelze pro nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí posoudit, je otázka procentního rozdělení odpovědnosti za škodu mezi jednotlivé osoby. Soudu nezbyvá než přisvědčit žalobkyni, že napadené rozhodnutí neobsahuje žádné zdůvodnění, proč byla žalobkyně shledána spoluodpovědnou právě v rozsahu 49 %. Obě uvedené námitky jsou přitom podstatné pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí, jelikož bez vyjasnění vztahu přezkoumávaných rozhodnutí k rozhodnutí ze dne 11. 4. 2011 č. j. 128/2011-2454 nelze učinit závěr, zda správní orgány mohly přezkoumávaná rozhodnutí vůbec vydat. Řádné odůvodnění výše spoluodpovědnosti žalobkyně je pak zcela nezbytné pro posouzení toho, zda se správní orgány při stanovení míry spoluodpovědnosti pohybovaly v rámci přípustného správního uvážení, či zda z jeho mezí již vybočily.

Z výše uvedených důvodů bylo napadené rozhodnutí žalovaného bez jednání zrušeno pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení bude na žalovaném, aby věc opětovně posoudil v souladu se závěry soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.), zejména aby řádně

vypořádal všechny odvolací námitky žalobkyně (případně uvedl, které námitky pokládá nevypořadatelné z důvodu nesrozumitelnosti a které za zcela irelevantní) a řádně posoudil a odůvodnil rozsah její spoluodpovědnosti. Při tomto zdůvodnění žalovaný přihlédl zejména k tomu, že primární příčinou celé situace bylo nezákonné zrušení dovolené žalobkyně jejím nadřízeným.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobkyni, která byla ve věci úspěšná, přiznal soud náhradu nákladů řízení v celkové částce 3.000,- Kč představující zaplacený soudní poplatek za podání žaloby.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 15. února 2016

Olga Š t r á n s k á, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost:
Božena Kouřimová